

Jest ovšem správné to, co z onoho rozhodnutí uvádí, že totiž »zahájení vyrovnacího řízení nemá — (jinak než zahájení řízení konkursního) — na nesplnění smlouvy žádného vlivu«, a že to plyne z vývodů pamětního spisu k vládní osnově konkursního, vyrovnacího a odpůrcího řádu na straně 158. To platí ovšem i s hlediska nového vyrovnacího řádu, který se ve směru, o nějž tu jde, neliší od předpisů vyrovnacího řádu z roku 1914. Ale to právě potvrzuje správnost uvedeného názoru odvolacího soudu a nesprávnost názoru hájeného stěžovatelkou. Vzpomenutý pamětní spis uvádí na str. 157 a 158, kde se mluví o účincích zahájení vyrovnacího řízení, že vyrovnací řízení nemá účinek zabavení a omezení disposiční způsobilosti dlužníka a že proto otázky z toho plynoucí musí býti uspořádány zvláštními předpisy, jež se různí od předpisů konkursního řádu. Dále se tam uvádí, že nemohly býti převzaty do vyrovnacího řádu předpisy konkursního řádu, týkající se práva odpůrcího, a dodává se, že nebyly převzaty ani předpisy §§ 21 až 26 konk. ř., poněvadž následkem dlužníkovy pokračování v obchodování není třeba poskytovat mu právo, aby odstoupil od běžných obchodů. Ustanovení § 21 starého vyrovnacího řádu odpovídá však v podstatě předpisu § 23 nyní platného konkursního řádu, jednajícímu o právu správce konkursní podstaty na odstoupení od smluv ještě nesplněných.

Z toho všeho plyne, že sice smlouva ujednaná mezi smluvci, o kterou tu jde, nebyla jako smlouva vyrovnáním zasažena, že však nárok, který z ní vznikl pro žalobkyni již jejím ujednáním, tedy v době před zahájením vyrovnacího řízení, podléhá vyrovnání. To, že nárok ten byl v době zahájení vyrovnacího řízení ještě neurčitý, částečně nepeněžitý a nedospělý, nic na věci nemění, jak plyne z ustanovení §§ 15 a 16 nového vyrovnacího řádu.

Čís. 17062.

Předpis stanov výdělkového a hospodářského společenstva (zák. č. 70/1873 ř. z.), že se člen společenstva nemůže účastnit valné hromady a hlasování zmocněncem, odporuje velícím předpisům §§ 31 a 32 uved. zák.

Pokud člen společenstva nepozbyl mlčením po delší dobu oprávnění, aby v nesporném řízení navrhl zrušení usnesení valné hromady společenstva jako zmatečné.

(Rozh. ze dne 5. října 1938, R I 1208/38.)

Na valnou hromadu, konanou dne 20. června 1933, se za Františka S., jenž byl členem společenstva »D.«, dostavil Dr. Jiří F. jako jeho zástupce. Po poradě představenstva byl však uvedený zástupce z valné hromady vykázán s odůvodněním, že stanovy družstva v § 14 zakazují zastoupení fysických osob. § 14 stanov totiž obsahoval předpis, že hla-

sovací právo musí býti vykonáno osobně a že se pouze osoby právnické, jakož i více dědiců zemřelého člena mohou dáti zastupovati zmocněncem. Dne 30. prosince 1937 navrhl František S., aby byla valná hromada prohlášena za zmatečnou. Soud první stolice vyhověl návrhu. Rekursní soud zamítl návrh. Důvody: Ustanovení §§ 31 a 32 společenstev. zák. mají povahu velících předpisů, neboť odchylka, o které mluví § 11 uvedl. zák., není v § 31 uvedena. Jestliže tudíž zákon v § 31 dovoluje po případě nařizuje výkon hlasovacího práva i zmocněncem, jest ustanovení § 14 stanov, jež zastoupení zmocněncem vylučuje, v rozporu se zákonem. Zápisem do obchodního rejstříku se pro společenstvo po případě jeho členy nestalo pravoplatně závazným, neboť právní povaha zápisů do obchodního rejstříku jest veřejnoprávní, to znamená, že zápis odporující zákonu nenabývá právní moci (rozh. č. 7165 Sb. n. s.), a jest povinností rejstříkového soudu, aby nařídil změnu stanov, shledá-li, že odporují zákonu, třebaž byly již formálně pravoplatně zapsány v obchodním rejstříku (rozh. č. 7160 Sb. n. s.). Jde však o to, zda je nějaká lhůta, do které se člen společenstva může nebo musí domáhati zmatečnosti valné hromady. Poškozením členova práva jednáním společenstva nebyl poškozen veřejný zájem. Taková lhůta není určena ani zákonem č. 70/1873 ř. z., ani stanovami. Praktický život však nutně žádá, aby stav vytvořený usnesením valné hromady nemohl býti měněn po uplynutí dlouhé doby, kdy se již poměry změnily, zejména když, jako tomu jest v souzené věci, odpovídal postup společenstva při valné hromadě stanovám zapsaným v obchodním rejstříku. Odvoláním se na promlčení nároku, jako to činí stěžovatel, není věci pomoheno, neboť právo napadati usnesení valné hromady pro zmatečnost nepatří mezi nároky, jež se promlčují v kratší lhůtě promlčecí, spíše jest míti za to, že platí normální promlčecí lhůta 30letá. Avšak čl. 1 obch. zák. stanoví, že v obchodních záležitostech jest užití tam, kde obchodní zákon nemá předpisy zvláštní, ustanovení obecného zákona občanského. Totéž pak musí platiti analogicky i při společenstvech podle zák. č. 70/1873 ř. z. Podle § 863 obč. zák. lze projevit vůli nejen výslovně, ale i mlčky takovým jednáním nebo chováním, podle něhož rozumně musí býti usuzováno na určitý projev. Jestliže návrhovač František S. nevytýkal až do 30. prosince 1937 zmatečnost valné hromady, konané dne 20. června 1933, nutno předpokládati, že usnesení resp. postup valné hromady, konané dne 20. června 1933, vzal na vědomí bez stížnosti, že se stížnosti vzdal, takže i společenstvo bylo oprávněno pokládati usnesení tehdy učiněná za pravoplatná a obě strany zavazující. Nemůže proto člen společenstva teprve po pěti letech navrhnouti, aby byla valná hromada prohlášena za zmatečnou. Mimo to odepření hlasovacího práva zmocněnci nemělo žádného vlivu na výsledek hlasování. Nutno též přihlížeti k uplynutí doby proto, aby to, co bylo účastníkem délkou doby vzato na vědomí a stalo se základem uspořádání právních poměrů, nemohlo býti zvráceno teprve po dlouhé době, zejména když i přes nastalé porušení práva byl splněn

účel řízení valné hromady (analogie důvodové zprávy k § 41 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.).

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice.

Důvody:

Jest schváliti jak závěr rekursního soudu, že předpisy § 14 stanov, pokud vylučují zastoupení člena společenstva zmocněncem z účasti na valné hromadě a z hlasování, odporují velícím předpisům §§ 31, 32 společenstev. zák., tak i výklad právě uvedených ustanovení.

Nelze však schváliti názor rekursního soudu, pokud má u stěžovatele Františka S. za to, že on sám tím, že nevytýkal zmatečnost valné hromady konané dne 20. června 1933, na níž nebyl jeho zmocněnec k jednání připuštěn, až do dne 30. prosince 1937, projevil souhlas ve smyslu § 863 obč. zák., po případě že se vzdal stížnosti proti tomu.

Podle § 863 obč. zák. lze vůli projevit nejen výslovně slovy nebo znamením vůbec obvyklými, nýbrž i mlčky takovými činy, které, uváží-li se všechny okolnosti, nedávají rozumné příčiny o ní pochybovati.

V souzeném případě má nejvyšší soud za to, že tu nebylo dostatečného podkladu pro úsudek na stěžovatelův souhlas mlčky, ba spíše jest oprávněn úsudek na opak.

Stěžovatel totiž krátce po oné valné hromadě dne 3. července 1933 podal na družstvo určovací žalobu, že jeho vyloučení z družstva na oné valné hromadě učiněné je neplatné a neúčinné, při čemž tvrdil po skutkové stránce jeho neodůvodněnost.

Ze zprávy jednatele, uvedené v zápise o valné hromadě dne 20. května 1936, je zřejmé, že se družstvo se stěžovatelem dohodlo, že stěžovatel bule mu spláceti zapůjčených 30.000 Kč, o něž jej žalovala, a to ročně 3.000 Kč se 4% úroky od 1. ledna 1936, a že byt byl stěžovateli zatím ponechán, a že oba spory zůstaly v klidu již 27. listopadu 1935.

Podle toho se stěžovatel mohl oprávněně domnívati, že si svá členská práva dostatečně uchránil podáním shora vzpomenuté určovací žaloby, a nemusil zvlášť uplatňovati v nesporném řízení zmatečnost oné valné hromady, a nelze za toho stavu usuzovati na to, že dokonce souhlasil s postupem družstva na oné valné hromadě. Volil-li dodatečně svým návrhem ze dne 3. prosince 1937 — kteráž doba není hledíc na vyličený stav dlouhá — další prostředek v nesporném řízení na rozhodnutí o neplatnosti valné hromady z důvodů formálních, kterýžto prostředek se mu zdál vhodnější a méně nákladný, nelze mu v tom brániti, a nelze z jeho mlčení do toho dne důvodně vyvozovati jeho souhlas ve smyslu § 863 obč. zák.

Poněvadž pak důvody neplatnosti vztahující se na valnou hromadu ze dne 3. listopadu 1937 jsou stejné jako v příčině valné hromady ze dne 20. června 1933, bylo i tu prohlásiti za neplatnou.